

**ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ
АНГЛОМОВНИХ НОВИНИХ ТЕКСТІВ КОРПОРАЦІЇ ВВС ТА
КОМПАНІЇ CNN У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ У ВНЗ
(на матеріалі онлайн новин)**

У статті розглядаються новинні медіатексти британської телерадіомовної корпорації ВВС та американської телерадіокомпанії CNN як онлайн матеріали для вивчення англійської мови у вищих початкових закладах. Пропонуються деякі інтерактивні прийоми навчання та можливості для контекстного вивчення граматики.

Ключові слова: вивчення англійської мови, новинний медіатекст, інтерактивні прийоми навчання, контекстне вивчення граматики.

В статье рассматриваются новостные медиатексты британской корпорации ВВС и американской телерадиокомпании CNN в качестве онлайн материалов для обучения английскому языку в высших учебных заведениях. Предлагаются некоторые интерактивные приемы обучения и возможности контекстного изучения грамматики.

Ключевые слова: обучение английскому языку, новостной медиатекст, интерактивные приемы обучения, контекстное изучение грамматики.

The article highlights the study of news mediatexts produced by the British Broadcasting Corporation BBC and the American Cable News Network CNN as the online data for the English language teaching. Some interactive group techniques and possibilities for learning English grammar in context are suggested.

Key words: English language teaching, news mediatext, interactive group techniques, learning English grammar in context.

Провідну роль у розв'язанні завдань професійної підготовки студентів, становлення особистості майбутніх фахівців відіграє навчальний процес у вищій школі. Навчальним процесом вважається специфічна форма передачі та засвоєння суспільно-історичного досвіду людства, яка становить складну єдність діяльностей ученого-викладача і студента. Саме в процесі навчання здійснюється та неперервно-розвиваюча і нерідко ніби таємнича взаємодія об'єктивного та суб'єктивного, сутність якої полягає в тому, що соціальний досвід з усією його багатогранністю та складністю перетворюється в знання, уміння і навички студентів, в ідеали, в якості людини, в її розумовий розвиток, ідейність і культуру [6, с. 223]. Одним із основних завдань навчального процесу у вищій школі є цілеспрямована і планомірна підготовка та різнобічний розвиток майбутніх фахівців різного профілю до самостійної життєдіяльності, до повноцінного самовираження і становлення у сучасному суспільстві [12].

Оскільки двадцять перше століття поійменовано ерою професіоналів, то і підходи та вимоги до підготовки фахівців тлумачаться і розглядаються по-іншому, звертається увага на такі аспекти, які до цього часу не були у полі зору [5, с. 29]. Разом із традиційними методами викладання, заявили про себе і

© Гетман В. І., 2013

в повній мірі почали використовуватися і новітні підходи до навчання дисциплін із застосуванням найсучасніших досягнень у сфері інформаційних технологій. Так само і навчально-методичні матеріали модифікувалися відповідно до вимог часу: електронні варіанти підручників та посібників, найрізноманітніші електронні ресурси, що безперечно, не лише полегшило процес засвоєння знань, а й зробило навчання інтерактивним, цікавим та наочним [8, с. 301].

В межах наукової розвідки пропонується розглянути англомовні новинні тексти британської телерадіомовної корпорації ВВС та американської телерадіокомпанії CNN як онлайн медіаматеріал для вивчення англійської мови у вищих початкових закладах. Зазначені служби новин вважаються авторитетними, престижними, компетентними джерелами інформації, які займають чільне місце у журналістській практиці.

Засоби масової інформації відіграють одну з провідних ролей у житті сучасного суспільства, впливаючи прямо чи опосередковано на всі процеси, які в ньому відбуваються. Серед усього потоку інформації, яка щоденно потрапляє на шпальти газет, веб-сторінки, на екрани телебачення, новини посідають особливе місце, оскільки вони найповніше реалізують основну функцію засобів масової комунікативної – інформативної. Новини мають за мету повідомляти про ті відомості та факти, які раніше не були відомі, надавати свіжу інформацію про цікаві події. Кожен новинний текст, хоча і базується на фактологічному принципі подання інформації, водночас є продуктом індивідуальної творчості, і автори новин, перетворюючи події на текст переказують його в системі тієї або іншої мови, підпорядковуючись заздалегідь певній структурній організації [10; 7, с. 65; 9, с. 77–78].

Тексти новин активно досліджуються окремим напрямком у мовознавстві – медіалінгвістикою, яка розглядає медіатекст як багатопшарове, багаторівневе семіотичне явище, яке реалізується за допомогою діалогічної єдності мовних та медійних ознак [4, с. 8]. Новинні тексти стали матеріалом для даного лінгводидактичного дослідження в силу притаманних їм таких характеристик, як:

- використання у текстах новин тієї мови, яка функціонує у суспільстві на момент їх створення. Новини – це не просто пасивне інформаційне повідомлення, це – активна комунікативна взаємодія між авторами та споживачами інформації [13, с. 22–23]. Тому в мові новинних текстів можна зустріти риси мовлення повсякденного спілкування, тим більше, враховуючи те, що новини – це "продукт" масового використання;
- доступність новин як джерела бази даних про мову [2, с. 3–4].

Дані риси мають особливо важливе значення, коли йдеться про вивчення і дослідження мови у середовищі, в якому вона не функціонує, а лише вивчається як іноземна.

Гіпертекстовий формат інтернет-новин та мультимедійні засоби, які використовуються для представлення новин надають великі можливості для вивчення англійської мови. Відкриваючи головні сторінки сайтів ВВС та CNN, ви неминуче потрапляєте у захоплюючий світ різнопланової інформації з усіх

точок нашої Землі. Завдяки зручній структурній організації інтернет-новин, розподілу інформації за основними рубриками, розділами та секторами легко можна знайти або ту інформацію, яка цікавить на даний момент, або просто ознайомитися з тим, що пропонують. А це "гарячі" новини з різних кутків світу, новини ділового, культурного, спортивного, туристичного життя, новини науки та техніки, тематику яких можна застосувати для **інтерактивного навчання** в умовах колективної взаємодії. Інтерактивністю в навчанні вважається взаємодія та спілкування суб'єктів процесу навчання один з одним [14, с. 93]. До інтерактивних прийомів навчання відносяться: навчальні ігри (games), рольові та імітаційні ігри (role-play and simulations), драматизація (drama), проекти (projects), інтерв'ю (interviews), мозковий штурм (brainstorming), інформаційна прогалина (information gap), вирішення проблемних завдань і прийняття рішень (problem solving and decision making), обмін думками (opinion exchange) у формі круглих столів (news roundtable talks), тематичних конференцій (buzz-topic conferences), дебатів (topical debate clubs) [3, с. 345]. Як приклад, пропонуємо розглянути метод обговорення спільно значимих проблем та пошуку аргументованого їх вирішення: сучасні збройні конфлікти - "What you need to know about Syria today" [CNN, Sept. 05, 2012], "Syria: Dozens killed in blasts at Aleppo public square" [CNN, Oct. 03, 2012], "Protesters attack U. S. diplomatic compounds in Egypt, Libya" [CNN, Sept. 12, 2012], "Angry crowds rally in Tunisia at funeral of shot opposition leader" [CNN, Feb. 08, 2012], "Syrian regime takes over crucial city of Qusayr; rebels say war's not over" [BBC, June 06, 2013]; технічний прогрес і його вплив на життя та розвиток людства – "Samsung Galaxy S4: First impressions" [BBC, March 15, 2013], "Bend me, shape me: Flexible phones 'out by 2013' " [BBC, Nov. 30, 2012]; проблеми європейської економіки – "Cypriot authorities in revised deal talks" [CNN, March 18, 2013], "EU bailouts: A vehicle to kick the weak?" [CNN, March 22, 2013], "Cyprus MPs due to vote on new plan to secure bailout" [BBC, March 22, 2013]; "Eurozone unemployment rate hits new high in October" [BBC, Nov 30, 2012]; причини і наслідки міграції населення країн третього світу – "Substantial risks for African migrants" [BBC, Oct. 23, 2013], "Italy sinking: Bad weather hampers search for migrants" [BBC, Oct. 04, 2013]; використання дешевої робочої сили у виробництві товарів та послуг – "Vietnam's lost children in labyrinth of slave labour" [BBC, Oct. 11, 2013], "Garment industry in Bangladesh" [BBC, Apr. 26, 2013], "Dhaka building collapse: Fears for hundreds still missing" [BBC, Apr. 26, 2013], "Bangladesh factory collapse: Who really pays for our cheap clothes?" [CNN, Apr. 26, 2013]. На останню з вище зазначених тем, можна запропонувати наступну аргументацію та контраргументацію в якості опори для висловлювання:

pros: cheap labour as the main way of remaining competitive at textile industry market (e. g. Bangladesh against China and Vietnam), slave labour as the tool to earn at least some small sums of money and to survive;

cons: dangerous and harsh working conditions (long working hours – up to 18 hours a day, cramped rooms, no days off), limited rights given to workers, ridiculously paltry payments.

Такі аргументи передбачають зіткнення протилежних точок зору, що стимулює мовленнєву діяльність студентів, розвиває вміння критично мислити, порівнювати, узагальнювати, висловлювати самостійні, логічно обумовлені судження, аргументувати і ефективно впливати на аудиторію.

Окремо варто виділити ще один насичений, непересічний і корисний вид інтерактивного навчання – проектної діяльності – із застосуванням новинних медіатекстів. Основними умовами реалізації проектної діяльності є цікава тематика, ступінь готовності студентів до такого виду діяльності, наявність методичних рекомендацій, надання консультацій та проведення поточного контролю [11, с. 202]. Підготовчий етап складається з виділення певної проблеми, формулювання гіпотези, збору даних, їх систематизації та аналізу, розробки вербального та невербального представлення матеріалу [1, с. 81–82]. Наприклад, у вигляді проектної роботи можна розглянути таку проблему – "Вплив глобалізації на розвиток сучасного світу. Глобалізація як виклик людству" (Impacts of globalization. Globalization and Society), поставити наступні питання і висунути гіпотези – What is globalization? Reasons for globalization, economic effects of globalization, legal aspects of globalization, positive and negative impacts of globalization. На етапі виконання даної проектної роботи проводиться планування і розподіл завдань, відбувається регулярний обмін зібраною інформацією і вкінці підводяться підсумки у формі усної презентації.

Інтерактивні прийоми навчання сприяють розвитку комунікативно-інформаційних, пошукових та когнітивних вмінь, здатності самостійно отримувати знання, засвоюючи різноманітні способи діяльності, необхідні для самореалізації особистості [1, с. 81].

Крім застосування новинних текстів у цілях інтерактивного навчання, їх ще можна активно використовувати для контекстного вивчення граматичного матеріалу. Це, в першу чергу, сприятиме підвищенню мотивації тих, хто навчається, адже студенти зможуть опрацьовувати та засвоювати граматичні явища на прикладі цікавої для них тематики. Також вони зможуть переконатися в тім, що норми та правила вживання тих чи інших структур та форм існують не лише в теорії підручників з граматики, але і вживаються на практиці реальними носіями мови.

Виходячи із синтаксичних особливостей новинних медіатекстів, граматичний матеріал, який найдоцільніше подавати на прикладі новин повинен стосуватися, передусім, дієслівної синтагматики і може включати: всю дієслівну часову парадигму в активному стані – "*A radical Sunni group has claimed responsibility for bombings that killed nearly two dozen people outside the Iranian Embassy in southern Beirut*" [CNN, Nov. 19, 2013], "*The outspoken Tokyo governor had also been seeking to buy the islands*" [BBC, Sept. 09, 2012], "*The ghost of Benito Mussolini, Italy's 20th Century Fascist dictator and Duce, dead and gone now for almost 70 years, is still stalking the country's politics*" [BBC, Jan. 30, 2013]; пасивний стан дієслова – "*Reports said one of the blasts was caused by a suicide bomber, while the second was a car bomb*" [BBC, Nov. 19, 2013], "*The al Qaeda-linked group is based in southern Lebanon*" [CNN, Nov. 19, 2013], "*Defence lawyers are expected to argue that the forensic evidence has been fabricated* and

that the rush to prosecute has led to an unsafe trial" [BBC, Feb. 02, 2013], "At least 22 people are reported to **have been killed** in two bomb blasts that hit the Iranian embassy in the Lebanese capital Beirut in quick succession" [BBC, Nov. 19, 2013], "Today, Syria **is being torn** apart by a civil war that has killed more than 70,000 people and forced more than one million Syrians to flee the country" [CNN, March 15, 2013]; безособові форми дієслова (в основному дієприкметник) – "Black smoke billowed from the chimney of the Sistine Chapel Tuesday night, **indicating** that cardinals **gathered** at the Vatican to elect a new pope had not chosen one in the first ballot of their conclave" [CNN, March 12, 2013], "Richard was killed in the Battle of Bosworth in 1485, at the age of 32 and after just two years on the throne, **having been challenged** by the forces of Henry Tudor, the future Henry VII" [BBC, Feb. 05, 2013].

Якщо підійти до дослідження новинних текстів фундаментально, то у них можна знайти більшість тих граматичних явищ, пов'язаних із дієслівною синтагматикою, які необхідні для засвоєння та опанування того чи іншого граматичного матеріалу. В процесі читання новин студенти можуть виділяти цільову структуру серед інших, пояснювати випадки і особливості її вживання, легше запам'ятовувати її, відтворюючи у пам'яті контекст, і відповідно правильно використовувати її у самостійно спродукованих висловлюваннях.

Веб-сторінки британської телерадіомовної корпорації BBC та американської телерадіокомпанії CNN, крім текстових інформаційних повідомлень, обов'язково містять і аудіо та відеоматеріали, представлені і носіями, і не носіями англійської мови, і професійними ведучими, і простими учасниками, чи очевидцями відтворюваних подій. Це справжній клондайк для навчання аудіюванню, для занурення у іншомовне середовище, для створення англійської атмосфери у неанглійських реаліях.

І ще один важливий аспект навчального процесу у ВНЗ, який новинні тексти теж повною мірою дозволяють втілити – це контроль знань студентів. Регулярне прочитання новинних повідомлень, без сумніву, стане невичерпним джерелом достовірних та надійних матеріалів для поточного і семестрового контролю – тестів, модульних робіт, словникових диктантів і т. д.

Таким чином, автентичні новинні медіатексти корпорації BBC та компанії CNN містять значний потенціал для вивчення англійської мови як іноземної. Різноманітне тематичне та мовне наповнення дозволяє креативно, в деякій мірі навіть інноваційно, підійти до навчального процесу, і надає змогу при цьому розширювати власний кругозір, орієнтуватися у інформаційному просторі та йти в ногу з часом.

Література

1. Балашова Е. Ф. Англоязычные медиатексты в контексте интерактивных приемов обучения // Вестн. Моск. ун-та. Сер. 19. Лингвистика и межкультурная коммуникация / Елена Федоровна Балашова. – 2009. – №3. – С. 77–83.
2. Bell Allan. The language of news media.- Oxford UK, Cambridge MA: Basil Blackwell Ltd., 1991. – 277 p.
3. Brown H. D. Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy (3rd Edition) / H. Douglas Brown.- Pearson Education ESL, 2007. – 569 p.

4. *Добросклонская Т. Г.* Вопросы изучения медиа-текстов / Татьяна Георгиевна Добросклонская. – М.: Едиториал УРСС, 2005. – 288с.
5. *Жорнова Олена, Жорнова Ольга.* Науково-методичне забезпечення навчального процесу у вищій школі: усталені нормативи та сучасні вимоги // Вісник книжкової палати. – 2012. – № 2. – С. 29–32.
6. *Зайченко І. В.* Педагогіка: навч. посібн. / Іван Васильович Зайченко. – К.: Освіта України, КНТ, 2008. – 528 с.
7. *Ким М. Н.* Новостная журналистика / Максим Николаевич Ким. – СПб.: Издательство Михайлова В. А., 2005. – 349 с.
8. *Колодько Т. М.* Інтернет і розвиток навчального процесу у ВНЗ / Тетяна Миколаївна Колодько // Мовні і концептуальні картини світу. – 2010. – Вип. 32. – С. 300–305.
9. *Комова М. В.* Принципи співвідношення фактів та інтерпретацій у засобах масової інформації / Марія Василівна Комова. – Л.: Вид-во Льв. політехніки, 2012. – 250 с.
10. *Лотман Ю. М.* Семіосфера: культура і взрив. Внутрі мислящих миров / Юрий Михайлович Лотман. – СПб.: Искусство, 2004. – 703 с.
11. *Соловова Е. Н.* Методика обучения иностранному языку: Базовый курс лекций / Елена Николаевна Соловова. – М.: Просвещение, 2002. – 239 с.
12. *Туркот Т. І.* Педагогіка вищої школи: навч. посібник / Тетяна Іванівна Туркот. – К.: Кондор, 2011. – 628 с.
13. *Чічановський А. А.* Новина в журналістиці / Анатолій Анатолійович Чічановський. – К.: Грамота, 2003. – 48с.
14. *Чичерина Н. В.* Медіатекст як средство формування медіаграмотності у студентів мовних факультетів / Наталья Васильевна Чичерина. – М., 2008. – 232с.
15. <http://www.bbc.co.uk>.
16. <http://www.cnn.com>.

References

1. *Balashova Ye. F.* Angloizychnyie mediateksty v kontekste interaktivnyh priemov obucheniia // Vestnik MGU. Seriya 19. Lingvistika i mezhkulturaia kommunikatsiia. – 2009. – №3. – С. 77–83.
2. *Bell Allan.* The language of news media. – Oxford UK, Cambridge MA: Basil Blackwell Ltd., 1991. – 277 p.
3. *Brown H. D.* Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy (3rd Edition) / H. Douglas Brown. – Pearson Education ESL, 2007. – 569 p.
4. *Dobrosklonskaia T. G.* Voprosy izucheniia media tekstov. – М.: Editorial URCC, 2005. – 288 s.
5. *Zhornova Olena, Zrnova Olga.* Naukovo-metodychne zabezpechennia navchalnogo protsesu u vyschii shkoli: ustaleni normatyvyv ta sучasni vymogy // Visnyk knyzhkovoii palaty. – 2012. – № 2. – С. 29–32.
6. *Zaichenko I. V.* Pedagogika: navch. posibn. – К.: Osvita Ukrainy, KNT, 2008. – 528 s.
7. *Kim M. N.* Novostnaia zhurnalistika. – SPb.: Izdatelstvo Mihaylova V. A., 2005. – 349 s.
8. *Kolod'ko T. M.* Internet I rozvytok navchalnogo protsesu u VNZ // Movni i kontseptualni kartyny svitu. – 2010. – vyp. 32. – S. 300–305.
9. *Komova M. V.* Prynyspy spivvidnoshennia faktiv ta interpretatsiy u zasobah masovoi informatsii. – L.: Vyd-vo Lv. politekhniki, 2012. – 250 s.
10. *Lotman Yu. M.* Semiosfera: kul'tura i vzryv. Vnutri myslyaschih mirov. – SPb. Iskusstvo, 2004. – 703 s.
11. *Solovova Ye. N.* Metodika obucheniia inostrannym yazukam: bazovyi kurs lektsiy. – М.: Prosvesheniye, 2002. – 239 s.
12. *Turkot T. I.* Pedagogika vyschoii shkoly: navch. posibnyk. – К.: Kondor, 2011. – 628 s.
13. *Chichanovskiy A. A.* Novyna v zhurnalistyti. – К.: Gramota, 2003. – 48 s.
14. *Chicherina N. V.* Mediatekst kak sredstvo formirovaniia mediagramotnosti u studentov yazykovykh fakultetov. – М., 2008. – 232 s.
15. <http://www.bbc.co.uk>.
16. <http://www.cnn.com>.